

vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Arentoft):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 79:

Forslag til lov om ændring af lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m.v. og forskellige andre skattelove.

(Fremsat 8/12 82).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Camre (S):

Der er tale om et relativt teknisk betonet lovforslag, hvis formål i vidt omfang er forenkling og klargøring af en række regler, som jeg ikke her skal komme nærmere ind på. Jeg kan sige, at vi fra socialdemokratiets side er positivt indstillet over for at se på forslaget i folketingets skatte- og afgiftsudvalg.

Hagen Hagensen (KF):

Ordføreren, der just forlod talerstolen, sagde til mig, at jeg kunne nøjes med at sige »også«. Det kunne jeg sådan set godt, men jeg synes nu nok, der er grund til at give lovforslaget et par ord med på vejen.

Der er behov for en kapitalformidling, der fremmer anbringelse af en ansvarlig kapital i risikobetonet virksomhed. Dertil kan en hjemmel til oprettelse af investeringsaktieselskaber, der på samme måde som gruppen af investeringsforeninger er pligtige til at udlodde hele deres årsoverskud til medlemmer, være en nyttig ting.

Også forslagens regel om, at udbytte fra udenlandske datterselskaber ikke medregnes i det danske moderselskabs indkomst, er rimelig i den udformning, det har fået i lovforslaget, ligesom det forekommer nødvendigt at opretholde den gældende regel om datterselskabslempelse. Hjemtagning af udbytte fra udenlandske datterselskaber til dansk moder-

selskab bør ikke hæmmes af nogen uhenigtsmæssig beskatning.

Lad mig lige sige i den forbindelse, at der vist har indsneget sig en enkelt fejlskrivning i fremsættelsen, idet der i femtesidste afsnit står, at en udvidelse af reglerne om, at et dansk moderselskab skattefrit kan modtage udbytte fra et udenlandsk datterselskab – det skal være et *dansk* datterselskab – til også at omfatte udbytte fra et udenlandsk datterselskab vil fjerne en beskatning, der kan modvirke hjemtagning af udbytte fra udenlandske datterselskaber. Det er jo en af grundene til, at man bør have en sådan regel. Der er nogle andre bestemmelser af mindre væsentlig karakter, men som kan have været af betydning for dem, det vedrører, og hvor der gives en ministerbeføjelse. Også dette kan vi tiltræde.

Vi ønsker at fremme en lovgivning på lovforslagets områder, der også indebærer en administrativ forenkling. Og er der end et beskedent provenutab, så kan det vel indvindes på anden måde gennem den erhvervsfremme, som også dette forslag er udtryk for.

Anders Poulsen (V):

Venstre kan give tilslutning til det fremsatte forslag.

Som det allerede er sagt nogle gange, er forslaget teknisk præget og egner sig derfor nok bedst til udvalgsbehandling. Jeg skal ikke knytte kommentarer til de enkelte dele af forslaget, men vil dog godt fremhæve, at vi i venstre ser med glæde på, at der nu bliver, skal vi sige en slags ligestilling imellem den skattefrihed, der i 1979 blev indført for de udloddende investeringsforeninger, og for investeringsaktieselskaber. Vi mener, at der er behov for en lovgivning som denne, og hilser den som sagt med glæde.

Lovforslagets § 1, nr. 3, om udbytte fra datterdatterselskaber er også meget teknisk i sin opbygning og noget af det, der under udvalgsarbejdet vel også skal studeres lidt nøje.

Jeg kan altså fra venstres side tilsige en positiv udvalgsbehandling.

Rahbæk Møller (SF):

Hovedindholdet af forslaget er en udvidelse af datterselskabslempelserne. SF er imod disse lempelser. Mange virksomheder er ef-

[Rahbæk Møller]

terhånden opbygget som et kinesisk æskesystem med det hovedformål at gøre forholdene uoverskuelige for udenforstående. Det er til gene for ligningsmyndighederne og til skade for medarbejdernes indsigt i den virksomhed, hvori de arbejder.

SF er derfor imod at favorisere dette kinesiske æskesystem via skattelovgivningen og derfor imod datterselskabslempelser, og vi er imod det foreliggende forslag.

Glistrup (FP):

For 4 måneder siden blev den nuværende finansminister verdensberømt i Danmark, da han karakteriserede den tidligere regerings lovforslag på den måde, at man fandt frem til et eller andet problem, fuldstændig tilfældigt og uden sammenhæng med noget, og så sagde man: hovsa, her er noget, og her må vi til at sætte en sløjfe på lovgivningen.

Jeg kan vist rolig sige, at vi aldrig nogen sinde har set et så udpræget eksempel på »hovsalovgivning« som det lovforslag, skatteministeren her har fremsat. Det er femfoldig hovsalovgivning. Det er 5 vidt forskellige områder, hvorfra der åbenbart er kommet rendende nogle mennesker til skatteministeriet og har sagt: vi synes i grunden, at vi betaler for meget i skat, kan man ikke lempe på det område, det område, det område?

Så har ministeriet sagt: hovsa ja, dér kan vi rigtignok lave en paragraf, sådan at vi gør det hele endnu mere indviklet, end det har været hidtil, og så laver vi nogle sløjfer og kruseduller og tilføjelser til selskabsskatteloven, der i forvejen ikke er til at forstå for mange hvide, endsige farvede mennesker. På den måde vil man altså gøre loven endnu mere indviklet og endnu mere omgåelig og endnu mere besværlig at have med at gøre i praksis og indføre kriterier, som på alle 5 punkter er ret uegnede til anvendelse i praksis, for at 5 ganske tilfældige grupper, som der ikke er nogen særlig grund til at tilgode-se fremfor alle andre grupper her i landet, skal få nogle skattelettelser.

For det første vil man til at lave nogle specielle investeringsselskaber, som pludselig skal have den samme ret som investeringsforeninger. Hvorfor i alverden kan vi ikke fortsætte med investeringsforeningerne? Hvorfor skal vi have selskaber inden for det? Der opstilles nogle krav til dem, hvor det i prak-

sis vil være næsten umuligt at finde ud af, hvad de i grunden går ud på, og næsten umuligt at kontrollere, om de i grunden er opfyldt. En bunke ekstraadministration, hvor investeringsforeningssystemet er indarbejdet, og hvor der ikke er noget som helst praktisk behov for, at vi pludselig skal til at have denne særlige gruppe aktieselskaber.

Så kommer man og siger om nogle havne og nogle offentlige værker, at nu skal de pludselig have en skattefrihed, som ellers var tildelt dem, der i deres vedtægter havde tilsikret, at de virkelig var almennyttige. Hvordan i alverden vil man kontrollere det, når de i 25 eller 45 år har nydt godt af denne skattefrihed og de så i overensstemmelse med deres vedtægter udlodder overskuddet til deres ejere? Og hvordan vil man gennemføre tilbagebetaling med renter og rentes renter af de skattefrihedsbeløb, der har været i de 45 år? Det melder historien ikke noget som helst om. Hvorfor i alverden kan man ikke sige til de havne og værker, der gerne vil behandles som almennyttige, at de virkelig må indrette sig og ændre deres vedtægter, sådan at det bliver overensstemmende med det?

Så er der de udenlandske datterselskaber. Det er et problem, hvorvidt udbytteindtægter, der tilfalder juridiske personer, skal være skattepligtige eller ej. Det kan der siges meget om at de ikke skal være, men der er ikke nogen som helst særlig grund til at behandle dividender fra udenlandske aktieselskaber anderledes, end alle mulige andre indtægter behandles i skattelovgivningen. Man kan diskutere, hvor langt udenlandslempelsen skal gå, hvordan man skal lave dobbeltbeskatningsoverenskomster, hvordan dividendeindtægter til juridiske personer skal behandles. Det er 3 centrale skatteretlige problemer.

Man havde lyst til at spørge skatteministeren, hvis man ikke kendte det afvisende svar på forhånd: det her kan han da ikke have sendt til skattelovrådet, for det går i den grad på tværs af almindelig skatteretlig tænkning og tjener bare til at gøre lovgivningen mere indviklet.

Endelig er der de 2 sidste ting om de dér udlandsprojekter og spørgsmålet om, hvorvidt Irmas overskud skal kunne modregnes i FDBs underskud, fordi FDB lader sine penge gå ud til sine forbrugere. Ja, det er selvfølgelig en problemstilling, men den er løst elegant og enkelt og klart i fremskridtsparti-

[Glistrup]

ets lovforslag nr. L 68. Nu kommer man med en klumpedumpeklodrianmåde at løse det på med en uforståelig lovbestemmelse, der giver anledning til alverdens forskellig skattetænkning og fortolkningsvanskeligheder, i stedet for at tage den klare løsning, som fremskridtspartiets koncernskattelovforslag indeholdt. Hovsa, hovsa, hovsa, hovsa, hovsa.

Emmert Andersen (CD):

I regeringens bestræbelser på at forbedre erhvervslivets vilkår er nærværende lovforslag et kærkomment initiativ. CD hilser med tilfredshed de investeringsfremmende elementer. Er der noget, erhvervslivet trænger til nu, er det nemlig tilførsel af risikovillig, relativt billig kapital.

Forslaget om, at et børsnoteret investeringsaktieselskab kan investere i ikke-børsnoterede aktieselskaber i lighed med visse investeringsforeninger uden skat af udbytter, burde medføre og gøre det ganske givet, at især institutioner placerer en ganske stor del af deres midler her. Det er den vej, vi skal i Danmark: placering i aktiv kapital i stedet for i passiv kapital. Kun herigennem kommer vi ind på det rigtige spor og får gang i hjulene og får mindsket omkostningerne og dermed lavere priser, der igen medfører formindsket import og forøget eksport.

Med hensyn til forslaget om eliminering af dobbeltbeskatning ved, at det danske moderselskab skattefrit kan hjemtage udbytter fra datterselskaber, såfremt beskatning allerede har fundet sted, og såfremt denne skat er beregnet efter regler, der ikke væsentligt afviger fra de danske skatteregler, er det CDs opfattelse, at en uretfærdighed hermed fjernes. Det kan undre, at dette ikke er sket for længst, specielt fordi forslaget vil medføre tilførsel af fremmed valuta. Så vidt jeg kan se, er der i forslaget taget højde for misbrug, og der er al mulig grund til at takke skatteministeren for initiativet.

Aase Olesen (RV):

Det radikale venstre kan give sin principielle tilslutning til lovforslag nr. L 79, der, som det tidligere er beskrevet her fra talerstolen, forsøger at rette nogle detaljer.

Vi kan jo alle sammen have som princip, at vi ikke vil være med til hovsalovgivning, det lyder meget godt. Men vi kan altså også

se, at selv om det er en finansminister, der siger det, kan samme regerings skatteminister ikke undgå det. Men jeg vil da gerne sige, at jeg gør det med lidt, hvad skal vi sige, beklæmmelse.

Jeg vil sige til hr. Glistrup, at jeg ikke er enig med ham, men jeg ved, at jeg ikke kan klare en skattejuridisk diskussion med hr. Glistrup herfra.

Når han siger, at dette første punkt, hvor man vil ændre noget vedrørende investeringsaktieselskaberne, gør det endnu mere indviklet, så må jeg sige, at sådan opfatter jeg det egentlig ikke. Vi har haft et stort flertal herinde for at indføre investeringsaktieselskaber, for at indføre det, vi kalder børs 3, og så er det altså ikke meningen, at det ikke skulle have nogen virkning.

Vi var enige om at indføre dette her, fordi vi syntes, det var en god idé, og så kan det altså ikke hjælpe, at der er nogle ting, vi har glemt at rette i lovgivningen. Derfor synes jeg, det er rimeligt, at skatteministeren lige stiller de 2 former for investeringer, nemlig investeringsforeninger og investeringsaktieselskaber, på dette specielle punkt.

Vi kan selvfølgelig altid beklage, at der er ting, man ikke har fået set ordentligt igennem, så at virkningen først viser sig senere, men det er da nok temmelig utopisk at tro, at vi i fremtiden kan lave lovgivning, som aldrig skal rettes.

Derimod kan jeg ikke overskue, om det forslag, der drejer sig om at eliminere dobbeltbeskatningen for moderselskaber og datterselskaber i udlandet, kunne udformes på en enklere måde. Hvis hr. Glistrup med sine sædvanlige pædagogiske evner kan gøre det på en enklere måde, så det er nemmere at forstå, så er der da nok ikke nogen, der vil have noget imod det.

Når jeg siger, at jeg synes, det er svært at forstå, så er det, fordi jeg læste, ligesom hr. Hagen Hagensen åbenbart har gjort det, femtesidste afsnit i fremsættelsestalen. Jeg tror, jeg læste det 10 gange, jeg kunne simpelt hen ikke forstå det, og jeg tænkte: nu er lix'en altså blevet så stor, at det er uforståeligt, indtil det gik op for mig ved at læse det højt, at der simpelt hen må være en trykfejl. Nå ja, skatteministeren nikker heldigvis.

Man skal altså huske i skatteministeriet, at nogle af os, der ikke er skatteeksperter, er nødt til at læse fremsættelsestalen først for at

[Aase Olesen]

se, hvad det drejer sig om. Bagefter læser vi bemærkningerne, og først derefter læser vi paragrafferne. Det vil jeg bede skatteministeriets embedsmænd om at huske, så vi altså ikke sidder dér og bliver gråhårede uden grund.

Vi kan gå ind for forslaget. Er der nogle, der kan gøre det mere forståeligt – jeg ser altså hen til hr. Glistrup – så er vi da til at tale med.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Det er meget godt, at fru Aase Olesen er tilhænger af en børs 3 – det kan man diskutere – men jeg tror bare ikke, at de, der vil investere penge, er særlig stærke tilhængere af børs 3, ligegyldig om det gøres på den ene eller anden måde. I det omfang der er folk, der vil investere, vil de nok investere direkte, og vil de endelig investere indirekte, så har de alle muligheder for at gøre det gennem de investeringsforeninger, der nu er indarbejdet i Danmark igennem 35 års virke. Det bliver ikke et hak bedre ved, at man går over til at bruge et investeringsselskab i stedet for.

Når man gør, som skatteministeren har gjort i sit lovforslag, så skaber man vældig usikkerhed, for der står, at selskabet for at komme ind under den regel skal have det formål og faktiske virke udelukkende at eje og administrere aktier i andre selskaber. Selvfølgelig er det umuligt at tage den lovbestemmelse på ordet, at selskabet udelukkende må eje aktier i andre selskaber. Det kommer nok også til at eje nogle kuglepenne, eventuelt nogle skrivemaskiner, eventuelt nogle faste ejendomme, eventuelt nogle bankindeståender, eventuelt nogle statsobligationer, eventuelt nogle diamanter – hvis det mener, at det er en bedre måde at investere pengene på. Hvor går så grænsen? Det er simpelt hen en lovtækt, som det er umuligt at opfylde. Derfor er det meget usikkert, hvor grænsen kommer til at gå.

Der står videre, at man skal være forpligtet til inden fristen for indgivelse af selvangivelse for det pågældende indkomstår at udlodde de i indkomståret indtjente udbytter. Heller ikke det vil i praksis og regnskabsteknisk altid være så let at få overholdt, og hvis det så kommer til at glippe et eller flere år, hvad er så virkningen? At man pludselig skal

til at aflevere 40 pct. af sin indtjening mere i skat, end man ellers skulle gøre.

I det hele taget: vil man via skattelovgivningen søge at få dannet nye selskabstyper uden om den selskabsretlige lovgivning, render man sig nogle gevaldige staver i livet. Det er derfor, jeg siger: lad os blive ved de investeringsmuligheder, der er i øjeblikket. De er også tilstrækkelige for dem, der er tilhængere af børs 3.

Ministeren for skatter og afgifter (Isi Foighel):

Jeg er bestemt ikke tilhænger af hovsaløsninger – og slet ikke på skatterettens område. Det er helt klart, at det ikke er en god måde at lovgive på skatterettens område på, at hver eneste gang man opdager, at en skatteregel ikke opfylder sit formål, skal den enten afskaffes eller ændres, eller sagen skal på anden måde berigtiges.

Men det lovforslag, der behandles i folketinget i dag, er ikke hovsaløsning. Det er et forsøg på at løse nogle problemer, som har vist sig igennem en årrække i skatteministeriet. Det har vist sig, at de love, vi har lavet, virker helt uretfærdigt og helt forkert i nogle ganske specielle situationer – situationer, som hverken ministeriet eller folketinget kunne forudse, da man vedtog lovene. Alt dette er samlet sammen som en ændring på én gang i loven om indkomstbeskatning af aktieselskaber, hvilket er en logisk og god måde at berigtige forholdene på i betragtning af, at den eneste måde, vi kan berigtige disse forhold på, jo ifølge grundloven er ved at lave lovændringer.

Jeg beklager meget den fejl, der har været i fremsættelsestalen, og er glad for, at fru Aase Olesen ikke har fået grå hår af den grund. Der kan måske komme andre grunde senere hen, hvor tingene er mere indviklede end her. Men jeg skal sørge for – i det omfang det er muligt – at det ikke skal gentage sig.

Jeg takker i øvrigt for den næsten enstemmige tilslutning og glæder mig til at diskutere de tekniske problemer i udvalget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Arentoft):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 80:

Forslag til lov om skattefri virksomhedsomdannelselse.

(Fremsat 8/12 82).

Sammen med denne sag foretoges den sidste på dagsordenen opførte sag, nemlig:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 81:

Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove. (Ændringer vedrørende virksomhedsomdannelselse i dødsboer m.v.).

(Fremsat 8/12 82).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Lykketoft (S):

Socialdemokratiet er tilfreds med de forslag, der er indeholdt i disse to lovforslag. Det svarer til overvejelser, som også den socialdemokratiske regering havde om at sikre en skattefri virksomhedsomdannelselse. Vi mener, der er brug for adgang til helt skattefri omdannelselse af enkeltmandsvirksomheder til aktie- eller anpartsselskaber, og vi mener, der er brug for at fjerne firmaomdannelsescirkulæret fra 1962 med dets noget tilfældigt virkende og komplicerede praksis.

Vi er også tilfredse med de regler, der er foreslået for berigtigelse af selskabets køb af den hidtil personlige virksomhed, og finder det tilfredsstillende, at forslaget kun omfatter de personer, der efter omdannelsen vil være omfattet af hovedaktionærbeskatningen.

Der er dog i sammenhæng med dette lovforslag to ting, som vi mener det er rimeligt at have rede på, inden vi vedtager et lovforslag af denne art. Den ene er: hvordan bliver

den hovedaktionærbeskatning efter de ændringer, som regeringen arbejder med? Det er selvfølgelig ikke uden interesse for bedømmelsen af de lovforslag, der her er til behandling. Det er faktisk helt nødvendigt at se i sammenhæng den omdannelseslovgivning, der nu lægges op til, og den hovedaktionærbeskatning, der bliver tilbage efter ændringerne.

Det andet, som jeg vil lægge ganske overordentlig vægt på at vi får klaret samtidig med dette her, er, at vælger folk alternativet til den skattefri omdannelselse, overdragelsen til handelspris efter afståelsesprincippet, må vi samtidig have løst de problemer, der vitterlig er i forbindelse med værdiansættelsen af stiftertilgodehavender. Jeg kan ikke se rettere, end at løsningen må være, at disse tilgodehavender altid fastsættes til pari.

Hagen Hagensen (KF):

De beskatningsregler, der er gældende, har været en hæmsko for hensigtsmæssige omdannelser af erhvervsvirksomheder fra personligt ejede firmaer til selskaber, og derigennem har de også været med til at vanskeliggøre generationsskifter.

For at fremme en ønskværdig og nødvendig bevarelse af erhvervsvirksomheder, for at give dem adgang til at blive større og få større produktion og i det hele taget for at fremme beskæftigelse og indtjening er lettelse vedrørende omdannelsen af virksomheder til selskaber en god ting.

Det er tilfredsstillende, at regeringen kommer med et forslag som det, der er fremsat her, hvor der er tale om, at man kan omdanne virksomheder skattefrit. Sådan hedder det i lovforslagets titel. Man skulle måske hellere tale om, at man kan omdanne virksomheder uden samtidig beskatning, for der bliver jo en beskatning tilbage. Det synes jeg man skal tage stilling til, når man drøfter forslaget her. Den kommer jo på en eller anden måde senere hen. Jeg synes, der er grund til at markere det, for at man ikke skal gå rundt og få den opfattelse, at her er en skattefidus, her er noget, der kan gøres skattefrit. Der er tale om en udskydelse. Det er egentlig det, det drejer sig om.

Det er værd at understrege, at den skattefri virksomhedsomdannelselse er et tilbud. Man kan fortsat vælge mellem dette og de regel-